

บันทึกข้อความ

รองอธิบดีกรมป่าไม้
(นายประลอง ดำรงค์ไทย)

เลขที่รับ ๖๓๘๐

วันที่รับ ๗ ก.ย. ๒๕๕๖

เวลา ๑๕.๖๕

เลขที่รับ ๘๐๒๓
วันที่ ๑๕ ธ.ค. ๕๖
เวลา ๑๖.๐๖ น.

ส่วนราชการ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กลุ่มงานพัฒนาผลผลิตป่าไม้ โทร. ๕๔๘๖

ที่ ทส ๑๖๐๓/๒๔/ ๓๖๙

วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานผลการฝึกอบรม/การสัมมนา ในประเทศ

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

ตามที่ได้โปรดอนุมัติให้ข้าพเจ้านางนฤมล ภานุภา นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ พร้อมด้วย นางสาวเบญจมาภรณ์ วงษ์คำจันทร์ ผู้ช่วยนักวิจัย เดินทางไปเข้าร่วมการสัมมนาเรื่อง ASEAN University Presidents' Talk on "Higher Education in ๒๑st Century: Higher Education in ๒๑st Century: ASEAN Community Universities towards ๒๐๒๕" จัดโดย มหาวิทยาลัยนเรศวร วันที่ ๒๔ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ อาคารเอกาทศรถ มหาวิทยาลัยนเรศวร รวมเป็นเวลา ๑ วัน และอนุมัติให้ใช้งบประมาณค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๔,๓๐๓ บาท (สี่พันสามร้อยสามบาทถ้วน)

บัดนี้ การฝึกอบรม/การสัมมนา ดังกล่าวได้เสร็จสิ้นลงแล้ว ข้าพเจ้าขอรายงานผล การฝึกอบรม/การสัมมนา ดังนี้

ศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ กระแส ชนะวงศ์ นายกสภามหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นประธาน เปิดการเสวนาอธิการบดีมหาวิทยาลัยในกลุ่มประเทศอาเซียน เรื่อง การศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ กรอบความคิดเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียนจะเป็นอย่างไรใน คศ. ๒๐๒๕ โดยได้รับเกียรติจากอธิการบดีและตัวแทน จำนวน ๖ ท่าน ประกอบด้วย Dr.Olivia M. Legaspi (De La Salle University-Dasmarinas, Philippines), Prof. Dr.Fathur Rokhman, M.Hum (Rector, Universitas Negeri Semarang, Indonesia), Dr.Roberto C YAP (President, Xavier University, Philippines), รศ.ดร.กิติกร จามรดุสิต (รองอธิการบดีฝ่ายสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยมหิดล) ดร.เอกชัย มหาเอก (ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกายภาพและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) และ ดร.วินัย โกกระกุล (รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ)

๑. Dr. Olivia M. Legaspi, Vice Chancellor for Academic and Research, จา ก De la Salle University-Dasmarinas (DLSU-D), Philippines ได้กล่าวว่า DLSU-D ได้ริเริ่มการดำเนินการเพื่อความยั่งยืนตั้งแต่ปี ๒๐๐๑ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาการตอบสนองต่อการเริ่มใช้รัฐบัญญัติ ๙๐๐๓ (รัฐบัญญัติการจัดการขยะที่เป็นของแข็งเชิงนิเวศวิทยา) จากนั้นจึงจัดตั้งเป็นศูนย์การจัดการทรัพยากรเพื่อสภาพแวดล้อม DLSU-D ได้ดำเนินงานเพื่อความยั่งยืนมาอย่างต่อเนื่องจนปัจจุบัน โดยมีนโยบายและการดำเนินงานที่สำคัญคือ นโยบายคัดแยกขยะซึ่งได้รับความร่วมมือจากสำนักงานต่าง ๆ

การริเริ่มการวางป้ายเตือนว่า CLAYGO แปลว่า Clean-as-you-go (เมื่อจะไป ช่วยทำให้สะอาดด้วย) และได้ก่อตั้งศูนย์นิเวศวิทยาเพื่อเป็นแหล่งเก็บธนาคารเมล็ดพันธุ์สำหรับต้นไม้ท้องถิ่นของประเทศฟิลิปปินส์ โครงการต้นไม้หนึ่งล้านต้น โครงการคาร์บอนเป็นศูนย์ สวนพฤกษศาสตร์ร้อยปี นโยบายห้ามใช้หลอดพลาสติกและห้ามนำถุงพลาสติกเข้ามาใช้ภายในมหาวิทยาลัย การติดตั้งที่จอดรถจักรยาน มีการผลิตพลังงานแสงอาทิตย์จากหลังคาทางเดินรอบมหาวิทยาลัย จากการดำเนินงานเพื่อความยั่งยืนดังกล่าวทำให้ DLSU-D เป็นหนึ่งในสามมหาวิทยาลัยแรก ๆ ของประเทศฟิลิปปินส์ที่ได้รับการรับรองว่าเป็น “Dark Green School” ได้รับรางวัลโครงการมหาวิทยาลัยยั่งยืนของกรีนพีซแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒. Prof. Dr. Fathur Rokhman M. Hum, Rector, Semarang State University ประเทศอินโดนีเซีย ได้กล่าวถึงระบบอุดมศึกษาของอินโดนีเซียว่ามีบัญญัติ ๓ ประการ เรียกว่า ธรรมะ ๓ ข้อ คือ ๑) การเรียนการสอน ๒) การวิจัยและนวัตกรรม และ ๓) การบริการสังคม อย่างไรก็ตามอุดมศึกษานั้นเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาวิกฤตโลก งานวิจัยและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่การศึกษาสร้างขึ้นนั้นทำให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นในเดือนมีนาคม ปี ๒๐๑๐ มหาวิทยาลัยจึงได้ประกาศเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการอนุรักษ์แห่งแรกของอินโดนีเซีย Semarang State University (SSU) เป็นมหาวิทยาลัยผลิตครู มีกลยุทธ์ในการสนับสนุนค่านิยมแบบอนุรักษ์ ครูที่จบจาก SSU จะเป็นผู้นำถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับวิกฤตโลก ได้กำหนดให้มีรายวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษาให้เป็นรายวิชาบังคับยกเว้นระดับบัณฑิตศึกษา นักศึกษาใหม่ทุกคนต้องเข้าร่วมโครงการหนึ่งคนหนึ่งต้นไม้ จัดให้มีระบบการจัดการสารสนเทศเพื่อลดการใช้กระดาษ ตั้งแต่ปี ๒๐๑๓ เป็นต้นมา

๓. Dr. Roberto C Yap, President, Xavier University, Philippines ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อนุษย์ กล่าวคือน้ำทะเลสูง ฤดูฝนน้ำท่วม ฤดูร้อนเกิดภัยแล้ง พายุรุนแรงขึ้นอุณหภูมิร้อนและหนาวมากกว่าปกติ มหาวิทยาลัยจึงได้มีการสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงอากาศ ๒ ประการคือ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวเข้าหาผลกระทบดังกล่าว ตัวอย่างที่สำคัญของการสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศของมหาวิทยาลัย คือเมื่อเกิดพายุเซร็อน Washi ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อปี ๒๐๑๑ ที่ Northern Mindanao ประเทศฟิลิปปินส์ซึ่งทำลายบ้านเรือนเกือบ ๔๐,๐๐๐ หลัง ประชาชนได้รับผลกระทบเกือบ ๗๐๐,๐๐๐ คน มีคนเสียชีวิต ๑,๒๐๐ คน สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจ ๙๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ Xavier University จึงบริจาคที่ดิน ๕๐,๐๐๐ ตารางเมตร ให้กับรัฐบาลเพื่อเป็นที่อยู่ของผู้รอดชีวิตจากพายุ และร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ช่วยพัฒนาบริเวณที่อยู่ เรียกว่า Xavier Ecoville ประกอบด้วยบ้านจำนวน ๕๕๐ หลัง ซึ่งเป็นลักษณะของชุมชนที่มีองค์ประกอบครบถ้วนทั้งสุขภาพ การศึกษา อาชีพ และได้มีการดำเนินงาน

ด้านการตอบสนองต่อพายุที่เข้ามาหลังจากนี้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้มีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพายุ และ
จัดอบรมให้ความรู้โดยสภาหมู่บ้านและสภาตำบลท้องถิ่น

๔. รองศาสตราจารย์ ดร. กิติกร จามรดุสิต รองอธิการบดีฝ่ายสิ่งแวดล้อมและการ
พัฒนาอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยมหิดลได้แสดงความคิดเห็นว่าทุก ๆ มหาวิทยาลัยในตอนนี้
ให้ความสำคัญกับนโยบายสิ่งแวดล้อมแม้ว่าจะเรียกชื่อต่างกัน แต่เชื่อว่ามีเป้าหมายเหมือนกันก็คือ
ความยั่งยืน การพัฒนาอย่างยั่งยืนมีเป้าหมายที่ซ้อนกันอยู่ ๓ ประการ คือ สังคม เศรษฐกิจและ
สิ่งแวดล้อม ในการทำนโยบายจึงคำนึงถึงความสมดุลขององค์ประกอบ ๓ ประการนี้ และสิ่งที่เชื่อมโยง
กันในองค์ประกอบเหล่านี้ มหาวิทยาลัยมหิดลพยายามลดทุกอย่าง แต่คณะต่าง ๆ ต้องรับนักศึกษาเพิ่ม
แล้วจะลดการใช้ทรัพยากรได้อย่างไร ดังนั้นจึงมีการพยายามทำ eco university ซึ่งขึ้นอยู่กับ
ประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากร และการคำนึงถึงสุขภาพด้วย สหประชาชาติเสนอเป้าหมาย ๑๗
ประการในการพัฒนาอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยมหิดลจึงพยายามยึดหลัก ๑๗ ประการนี้ กระบวนการของ
มหาวิทยาลัยมหิดลคือ มีแผนแม่บท ๑๕ ปี ระยะที่ ๑ มุ่งใช้งบประมาณในด้านการซ่อมแซม ระยะที่ ๒
มุ่งใช้งบประมาณในด้านการอนุรักษ์ ระยะที่ ๓ เป็นระยะสมดุล เพื่อสร้าง eco-university โดยริเริ่ม
โครงการศาลายาน่าอยู่ เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในและรอบ ๆ มหาวิทยาลัย การลงนามความ
ร่วมมือเพื่อลดรอยเท้าคาร์บอน เพิ่มสีเขียวด้วยการปลูกต้นไม้ นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำสัปดาห์
มีโครงการจักรยานเพื่อสุขภาพ

๕. ดร. เอกชัย มหาเอก ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกายภาพและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ ได้กล่าวว่า ท่านอธิการบดีบอกว่าจะเปลี่ยน มช. ให้เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวที่ยั่งยืน ได้ใช้นโยบาย
พัฒนา smart growth โดยเข้าร่วมเครือข่ายพัฒนาอย่างยั่งยืนนานาชาติ กลยุทธ์หลักที่ใช้คือ
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ลดคาร์บอน และใช้พลังงานทดแทน ในการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติได้พยายามแยกบริเวณพื้นที่สีเขียว คือพยายามสร้างทางเดินรอบ
อ่างเก็บน้ำ เปลี่ยนพื้นที่ทิ้งขยะเป็นสระบัว ปรับทัศนียภาพ สร้างสวนป่าส้ม ขุดสระบัวข้างหน้าศาลาธรรม
ให้มีพื้นที่สีเขียวล้อมรอบสำนักงานบริหาร ใช้ทางเดินเดิมแต่ทำความสะอาดใหม่
มีพื้นที่ เปิดสำหรับนักศึกษาและใช้ wi-fi ได้ ในการลดคาร์บอน ได้สร้างวงแหวนสองวงชั้นนอกและ
ชั้นใน และจัดระเบียบการใช้รถยนต์ สร้างรถไฟฟ้าซึ่งจะนำมาใช้ ๑๖ คันในเดือนสิงหาคม ด้านการใช้
พลังงานทดแทนที่มีประสิทธิภาพ ได้ให้นักศึกษาออกแบบถังขยะด้วยตนเอง สร้างสถานีขยะใหม่ การนำ
ขยะมาใช้ใหม่ ผลิตไบโอดีเซลมาใช้กับรถยนต์ของมหาวิทยาลัย นำขยะมาผลิตปุ๋ย ดร.เอกชัยสรุปว่า
แต่ละสถาบันก็มีปัญหาเป็นของตนเอง แต่ก็มีจุดแข็งของตนเองเช่นกัน จึงต้องหาวิธีการที่เหมาะสมและ
นำมาแลกเปลี่ยนร่วมมือกัน

๖. ดร. วินัย โกระกุล รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ได้กล่าวว่า อดีตอธิการบดีมีวิสัยทัศน์ที่จะสร้างให้เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวเพื่อส่งเสริมบรรยากาศให้น่าอยู่น่าเรียน อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยยังไม่มีนโยบายสีเขียวอย่างชัดเจนและยังไม่เข้าใจเรื่องสภาพแวดล้อมสีเขียวดีพอ แต่ก็ได้มีการดำเนินการบางอย่างกล่าวคือการจัดการรถประจำทางระหว่างวิทยาเขต การจัดทำไฟล์เอกสารการสอนเพื่อประหยัดกระดาษ วัฒนธรรมการใช้พลังงาน มีการใช้โซลาเซลล์ มหาวิทยาลัยได้รับรางวัลอันดับ ๑ เรื่องการออกแบบอาคาร สิ่งที่ต้องแก้ปัญหาคือไปคือระบบการขนส่งมวลชนระหว่างวิทยาเขต เพื่อลดการขับรถยนต์ของนักศึกษา

ในช่วงของการอภิปรายกลุ่มในหัวข้อ Green city, Green country, Green region ในการขยายผลไปสู่ชุมชน ต้องมาจากผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่นที่จะออกไปข้างนอกและแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มหาวิทยาลัยควรเป็นศูนย์กลางเพื่อความเป็นเลิศด้านสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน มีโครงการบริการด้านสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชนที่เข้าใจได้ง่าย นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับนักศึกษาโดยให้มีส่วนร่วมในการวางแผน การสัมมนาและฝึกอบรม อาจมีการให้รางวัลทุกปี มีการปลูกฝังค่านิยมเรื่องการอนุรักษ์และรักสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ไปขยายผลต่อไปในอนาคต

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วเห็นว่า จากการสัมมนาในครั้งนี้สามารถนำความรู้ ทักษะมาพัฒนาหรือปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับกรมป่าไม้ได้ โดยนำแนวคิด กรณีศึกษาของวิทยาการแต่ละท่านมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน สามารถนำมาปรับใช้ได้ทั้งหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทั้งด้านการจัดการขยะและของเสีย การลดใช้พลังงาน การใช้พลังงานทางเลือก การปรับพฤติกรรมบุคลากรให้มีส่วนช่วยในการรักษาสภาพแวดล้อมซึ่งจะส่งผลดีต่อภาพรวมขององค์กรและโลก ในเบื้องต้นจึงเห็นควรนำเวียนสรุปรายงานนี้ให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้เพื่อการใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนามในร่างหนังสือที่เสนอมาพร้อมนี้

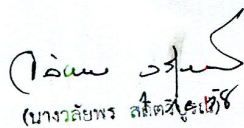
๑๓ ก.ค. ๖๖

(นายประลอง ดำรงค์ไทย)

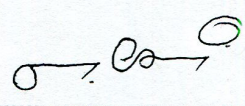
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

(นายฉัตร ลือสุขิษฐ์)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการส่วนอำนาจการ

(ลงชื่อ) ผู้รายงาน

(นางนฤมล ภานุภา)

ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ (เต็มเรื่อง)

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ ทำหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาผลิตภัณฑ์

(ลงชื่อ) (นายวรรณ อุ่นจิตติชัย)

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

